

Likhet og brorskap - verneverdige verdier i helsetjenesten

ARTIKKEL

WESTIN S

Sammendrag

Blant verdiene i denne artikkelserien er det særlig *likhet og brorskap* som sprenger rammene for det individuelle; de er som *rettferdighet* knyttet til forhold mellom individer og angir retninger for fellesskapet. Slik får de sin gyldighet i politikken verden, også i helsepolitikken. Lik rett til medisinsk behandling uavhengig av inntekt og sosial status har vært et høyt anerkjent mål for norsk helsetjeneste gjennom hele etterkrigstiden. Men enigheten om dette målet kom først etter årelang politisk kamp, der den moderne utgaven av brorskapet, solidariteten, ble det politiske redskap som bar likheten frem. Drivkreftene kan finnes både i den sosialistiske arbeiderbevegelsen og i den kristne barmhjertighetstanken, og i den syntese av motsetninger som fant sin foreløpige balanse i velferdsstaten. Nyere forskning tyder på at god folkehelse, målt som lav sykелighet og dødelighet, fremmes av sosioøkonomisk likhet i seg selv, og ikke bare av absolutt materiell velstand.

Likhetsidealet er for tiden under press fra nyliberalistiske og populistiske strømninger. Nye økonomiske styringsmodeller bidrar til at innsatsen i helsetjenesten i stigende utstrekning betraktes som varer i et marked. Økende egenandeler på helsetjenester og legemidler, privatisering og nye helseforsikringer er hver for seg tiltak som kan begrunnes med avgrenset og utilitaristisk argumentasjon, men samlet sett gir de fart til driften mot større ulikhet. Det er imidlertid også tegn i tiden på at likhetsidealet er i ferd med å gjenvinne aksept i befolkningen.

Publisert: 17. oktober 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI:

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2020. Lastet ned fra tidsskriftet.no